

امور اداره و تحریر بہ سنہ سالانیکلی
توفیق افندی نظارت ایدر .

ادبیات ، فنون و معارف و مطایبات
ادبیہ و شئون معارف و ترقیدن بحث
ایدر . تنویر افکارہ خدمت ایلر .

مجموعہ ادبیات

۱۷ ۱۳ A.D

امور اداره و تحریر بہ سنہ متعلق خصوصیات
ایچون توفیق افندی بہ مراجعت اولنور .

در سعادت و ولایات شاهانہ ایچون بر
سنہ لک آہونہ سی یگری بش غروشدور .
آہونہ اجرئی برینہ پوسنہ پولی قبول
ایدیلیر . مرکزی شمدیلک باب عالی
جاده سنندہ عطار بورغاکی افندیلک
دکانیدر .

استانبول ایچون نسخہ سی: ۱۰ پارہ یہ در . شمدیلک جمعہ کونلری نشر اولنور . ولایات شاهانہ ایچون نسخہ سی: ۲۰ پارہ یہ در .

اوج اوق ورمشدر. اوغوزخان اوقلری
کوک خان طاغ خان و دکر خان و بیایده
دیگر محمود ملر مهورمش، بولرده بویادکاری
تقسیم ایچون پارچه لامشدر. شوخالده
اوغوزخان اوج اولادینه اوج اوق و بیای
پارچه لایان دیگر اوج اولادینه ده (بوزاوق)
عناقی ویردک اردوسنک صول جناحی
قوماندانلقی اوج اوقلره وصاغ جناحی
قوماندانلقی ده بوزاوقلره تودیع ایلمش،
وفاتنده اولادی حکومتی تقدیم ایتمشدر.
پونقبیلمده ترکلرک شرق اولوسلری اوج
اوق خانلرینه و غرب اولوسلری ده
بوزاوق خانلرینه اسابت ایلمشدر. روایات
قدیمه یه کوره اوغوزخانک بو آتی اولادندن
هر بریمی درت اولاده مالک ایلمش و بولردن
ده یکریمی درت ترک اولوسی تشعب
ایلمشدر. ترک اقوامنه متعلق اوله رق
یازیلان برتاریشده اقوام مذکورنک
غرب اولوسلرینی بالخاصه نظر دفته آتی
لازمدر. چونکه شرق اولوسلری کندیجه
آسیانک شرق طرفه جکیلرک تاریخ
عمومی نظرلنده بحق اثبات هویت ایلده جک
آثار مهمه براقه مامشدر. فقط غرب
اولوسلری اولان ترکستانده ساکن اولدقلری
حالده صکرملری جیحون و سیحون
نهرلری آراسنده کی اراضی به یاییله رق
اورادن آوروپانک اقتدار شرقیه سه قدر
ایلرلمشدر. ترک اقوامنه دائر آثار
ترتیب و تخریر ایتیش اولان مورخین قدیمه
اوغوزلری طاغ خان، ساجوقیلری دکر
خان و عثمانیلری ده کوک خان اولادندن
اولق اوزره قید ایللمشدر.

اوغوزلر ترکستان ایله جیحون
و سیحون نهرلری آراسنده کی اراضیده
ساکن اولوب برطرفدن ابرائیلر و بر
طرفندن عربلر ایله محاربه دن خالی
دکلردی. هجرتدن اوج بوزاللی سکره
طاغ خان اولادندن - المور خان ایکی بیک عائله
ایله برابر دین مبین اسلامی قبول ایلمش
اولدیفندن نامی چاتاق یاخود قره خانه
تخویل و هنوز قبول اسلام ایتامش قبائل
ترکدن مدار تقارز اولق ایچون ده قبائل
اسلامیه بی ترکان نامیه توسیم ایللمشدر.
ترکلرک قبول اسلامیتدن اولکی
مدینتسلری حقیقه معلومات لازمه
استحصالی ایچون آسیای وسطا طرفلرند
تبعات مخصوصه اجرامی لازمدر. فقط
قبول اسلامدن صکره آرتق حوزه
تاریخه داخل ایلمش بولندقلرندن اثرلری
حقیقه معلومات استحصالی بک قولاید.
قبول اسلامدن صکره ترکانلر مهاجرته

باشلا یوب برقمی بحر حزرک شرق
سواحله و دیگر قسمی ایسه شمعیکی وان،
ارضروم، سیواس و لایسلری طرفلرینه
گلشدر شرق و غرب ترکمنلری دیه ایکی
قسمه آیرلمشدر. ترکمنلرک اوزمان
مهاجرته اختیار اقامت ایتدکلری مملکت
بوکون یته ترکن مالکی نامیه یاد اولیور.
چاتاق یاخود قره خانک اوغلی موسی
[۰] محب علم و معارف اولدیفندن بر جوق
علمای نزدیکه جالب ایله جامعار، مدرسلر
تکملر مکتبلر وجوده کتیرمشدر.
کندیکنک عجمه سی و خلفی اولان بقرا خان
خان هارون قلمرو حکومتی کاشغر
وبالاغون مملکتلرینک اونه سنده تاجین
حدودینه قدر ایصال ایلمش و ۳۸۹
سنه هجریه سنده بخارایی ایرانلردن
ضبط ایتمشدر. اندن صکره احمد خان بن
ابونصر بن علی هنوز قبول اسلام ایتامش
اولان قبائل شرقیه اوزرینه سفر ایدرک
بولری ده قبول اسلامه مجبور ایتمشدر.
بولک برادری ابوالمظفر بن آل برسلان
خان نامی شرف الدوله به تخویل ایله جیحون
نهرینک اونه جهتنده بولان بالجله مالکی
یدضبطه کچیرمش و آتک وفاتنده قدرخان
یوسف حوزه اسلامی توسیع ایللمکده
بک جوق همکندار اولمشدر.

قادر خانک وفاتنده مملکت سمرقند
خانی (ناغماج) ک تحت حکمنه کچمشدر.
(ناغماج) خانک اوغلی شمس الملک سلجو
قیلردن آل برسلانک قزینی آلهرق
همشیره سی ترخان خانونی ملک شاهه ویردک
ایکی صورتله ساجوقیلر ایله کسب صهریت
ایللمشدر.

کلدسته اشعار

بروداعه دائر

[عزتلو حسین دانش بک افندیکنک
آثار برکزیده لرندن اولوب ثروت
فوتندن اقتباس ایللمشدر]

ایتیمدیم بار سافر مش، قوشوب کیتدم وداع ایتدم
نیچون آغلار کن آغلاندم ده تزیید صداع ایتدم
وفلان کون بن فلان کتیلده دیرکن عازم، فی الحال
سیهرنک اولدی قارشیمده بتون آفاق استقبال
امید ایتدکرم، حیفاکه، بی بنیاد واهیتمش
معالی امانی بی یدازمان ماحیمش

[۰] عرب اسامی رجالی ایلک دفعه موسی
ایله یهدن باشلا بقرق ترک اقوامی میانده
استعمال اولیور.

قالان برکرد حسرت روحه آمال معالادن
جیقان برود و قسوت روزن تاریک غبرادن
وداع ایتدم ایشرکن برقع ظلام لرزنده،
جیین افقه سربرکن هوا بر بوی ارزنده،
جمادانه، ذوی الارواح، الساج رشیمی به،
سرود روح بیروکن مزامیر نسیمی به

نه دن عزم رحیل ایتدک دیدم اول سکوت ایتدی
فقط اسباب رحلت صکره هب بر ربوبت ایتدی

احبابی زیارت مش، فقط کتیمکده مقصودی
سیاحتله براز توسیع ایدوب آفاق محدودی

التدن کیتسه کر برهم نشین روح استیناس
نصل بامال یأس اولمز ذکی بر فطرت حساس

«شیتدن نصیب دائم ا کدار کورمکدر،
کور و شعلک اوزره آتیده سیاحتلر مبارکدر.»

۶ خیزران ۳۱۵

بتون برسرگذشت

[شاعر عالی کفتار عزتلو توفیق فکرت
بک افندیکنک تحفه اسبوعیه لریدر]

حزین بر عقده مشکوکت نشئت حیاندنه
قارا کلق بر صباوت، بر شباب خامرو مردود

بتون بر عمر مذبح خانه قهر و منت آلتنده
اومسهوف مسرت کونلرک یاد ملالبله

بوکون آریلیور مینای لبریز سعادتن
کچرهر آن ذوق بشقه بر ذوق خیالبله

بوخوش بر انتقام آتی دیمکدر عمر ذلتدن.
اوبلدای سفالت شمعی بر صبح تسلیار.

نه بارلاق خنده لر مقدور ایسه بر صبح آمله
بیریکمش، باغلامش، پیرامن بختنده برهاله

فقط، بیلم نیچون، ماضیده بر مدهنش نغندوار
بوسمای نشاطک اشته اقصای رفاهنده

بتون بر سرگذشت انکسار آغلار نکاهنده
خیزران ۳۱۵

بوفاز ایچی

— محمد رؤف بک —

سنگ چونکه عاشق بتون حیات استیاب،
مشیم محبکه دل داده در کچن کونلر،

معاشقات محاسن نشیده کی دیکلر،
سمای صافکی تنویر ایدر کوشلی سحاب،

شروق حسنکه آلتون دوکر ید قدرت،
لبنکه نغمه سودا کولر سروردن ...

وجود روح محبت زمان زمان تتر،
...

اوزاقده، نغمه ششتاری سوبلدیر برال
بر اهتزاز محبت، خفی خفی کریان

لیسال همدمک آلتنده حد بی پایان،
نیزه ایتدیکی یرلرده هر نه کورسه کوزی،

کیدر خطابنه اظهار اشتیاق ایلر،
حیاتی سومکه احضار ایدن بوخوش شیلر

بتون سرائر ارواحی فاش ایدر کویا
قرارگاه ملانک، طرف طرف رؤیا

ایچنده نشوه روح شباب اولور خندان،
...

او یوربری طبعیت دیزکده سینه کشاه،
اویاندیرر اونی بابلرک صباح ایرکن

دکزده لمعه فرش حریری تتر ایکن
سحر ضیالرینک، بر دم امل بخشا

ایچنده، دیده سودا بو حاله عاشق اولور
سنگ لطافت وجهکده بیک نشیده بولور

آغا جلرک قونوشور نغمه لرله رنگارنگ
بتون فضای محاسن بر کوزل آهنگ

بتون نوادر حسنک بر خفی کلشن
...

شئون ادبیه

روسیه لی شاعر شهر

بوشکین

حزیران افرنجینسک یدنجی کونی
روسیه لی شاعر شهر بوشکینک یوزنجی
سنه دوریه ولادتی اولق مناسبتیه اکثر
اسلاو مملکتلرندهر مراسم مخصوصه اجرا
ایتلمشدر. شاعر موسی الیله رسمنی حاوی
اوله رق ترتیب اولنان کلیات آثار نفیس
بر صورنده طبع اولدیفنی کچی بوسنه
روسیه مکاتبی امتحانلرندهر تمیز ایلده جک

کنجاره اعطای ملک اوزره شاعر مشهورک یوزنجی سنه دوریه ولادت یادکاری اولمق اوزره برده مدالیه ضرب ایدلمش و روسیه حکومتی شاعر شهیرک مزارعی مؤبداً محافظه ایلمک وظیفه سی در عهده ایلدیکی کبی صادر اولان برامرایمراطوری اوزرینه پوشکین نامه بترسبورغه برهیکلر کیزی اسبابی حاضر لاق اوزره ده ضامندوق (قسطنطنی قسطنطنیویچ) ک ریاستی تختنده بر قومیسینون تشکیل اتمشدر. بوندن بشقه ایمراطور حضر تارینک امر لریله (پوشکین) ک کلیات آنارندن اون ایکی بیک ایکی یوز قطعه سی فرق عسکریه ضابطان وافر ادینه تقسیم ایدیلر جکدر. اسلاو اقامت ایدن ملک تکرارک بر جوغی (پوشکین) ک یوزنجی سنه دوریه ولادتی مناسبیله اجرا قلته جق ششلیک کرده حاضر بولمق اوزره بترسبورغه هیأت مبعوثه کوندرمشدر.

فرانسز شاعر شهیری متوفی و یقتور هوغونک آثار غیر مطبوعه سنک طبع و تمیلنده دوام اولیور. کله جک تشرین اولده میدان انتشاره چیقارلمق اوزره (کورولمش شیلر) عنوانیله بر طاق منظوماتی حاوی بر اثری دهها نشر اولنه جقدر. شو آنارک تشری مناسبیله فرانسز غزله لری شاعر شهیرک حقوق تألیفیه سی اولمق اوزره هر سنه وار تارینک آلمقده اولدقلری ایراده داتر بعض معلومات نشر ایللمشدر. نشر اولنان معلوماته کوره و یقتور هوغونک حقوق تألیفیه سی اولمق اوزره وارنلری هر سنه قرق بش بیک فراق (ایکی بیک لیرادن زیاده) ایراد آلیور لرامش.

مستوفیکیا

بر بالون قضاسی

روماده (موتیه ماریو) باغچهنده خلاط ایله زمینه مربوط بر تابت بالونده، کچن کون بر قضای مدھش وقوعه کلشدر. بالونک بشیککنده بر ضابط ایله براونباشی بولندینی حالده بردن بره ظهور ایدن بورانک تأثیر یله بالونی زمینه ربط ایدن خلاط قویمیش و بوسرمده بالونی طویق خلیایله قوبان خلاطک براوجه ساریلان

بر نغری ده آلوب بر هوا اولمشدر. بالونک بشیکسنده بولنان ضابط ایله اونباشی بیچاره نغری یوقاری به آلمق اوزره چوق چالشمشدر سه ده موفق اوله مامشدر. نغری بالون بش یوز مترو ارتفاعه چیقنجه به قدر خلاطه آسیله قلمش ایسه ده آندن صکره قولنده قوت قلمدینسندن بیچاره آشاغی به یو وار لایوب پارچه لاش. بالون ایسه نغری کتمسیله تخفیف ایدنجه بردن بره فوق العاده یوکسلوب کوزله کوربله میه جک حاله کلشدر. بشیک دروننده بولنان ضابط ایله اونباشی ده قضاذه اولمشدر.

شکل کره زمین

ارباب فنک کره مزه بر شکل مخصوص ویرمک اوزره عصر لردن بری صرف ذهن، اتمش اولملری نتیجه سی اوله رق نهایت شو کوردیکمزی نه یاه ارضک قطب طرفلری باصیق خط استوا جهتلری جیقیق بر کره شکلی حائر اولدینی حقایق قنبه صر سنه کچمشیدی. لکن مرور زمان و نلاحق تجارب ایله هر حقیقت کبی یو حقیقتک ده اسامی صار صمغه باشلادی. بوندن اول کره مزک قطبلر ده کی باصیقانی واحد نسبتله ۲۰۲ ویا ۲۹۸ راده سنده عدایدیلر ایکن شمیدی یواش یواش کره مزه بر طویاج و یاخود وجوه ثلثی حاوی بر هر م شکلی ویرمک ایستینور. شو حالده ارضک قطب شمالی غایت باصیق و بالعکس قطب جنوبی ایسه غایت جیقیق اوله جق اتمش. شو فکر جدیدک حقیقت اولدینقی نسیم ایتدیرمه جک دلیل ده تدارک اولندی. سیاح مشهور (ناسن) ک فرام سفینه سیله قطب شمالی به وقوع بولان سیاحتی اثنا سنده عمق بحر محیط منجمد شمالی به داتر استحصال ایلدیکی معلومات دلیل اوله یله جک درجه ده کورولمشدر. فی الحقیقه بحر محیط منجمد شمالینک هر هانکی نقطه سی اسقندیل ایدلمش ایسه ۴۰۳ بیک مترو درینک بولمشدر. شو تقدیرده قطب شمالی طرفده دنیانک سطحی عاداتنجه، جوملک قازنی کبی مقعریت کسب اتمش دیمکدر. عجب شو مقعریتک عکسی اوله رق قطب جنوبی ده محدثیت وار میدر؟ بر زماندن بری قطب جنوبی کشفیانه ویربان اهمیت نتیجه سنده اورالک احوال طبیعی سنه داتر

ده بک جوق معلومات کسب ایلدیجکی محقق بولنسیله عن قریب قطب جنوبی ده ارضک محدثیت کسب ایدوب ایتدیکی ده آکلاشیله جقدر.

اک بیوک قاز بازاری

دنیاک اک بیوک قاز بازاری عصر لردن بری وار شووا شهرنده قورلمقده ایش. مذکور بازاره روسیه نک بلاد مختلفه سندن هر سنه اوج ملیونی متجاوز قاز کتیریلوب آلمان تاجر لرینه صاتیلر و بوسورته حیوانات مذکور ده نک عمومی آلمانیا به اخراج ایدیلر ایش. غریبدرکه روسیه نک جهات مختلفه سندن وار شووا به کتیریلن قوازلر شمند و فرایله نقل اولمبوب اوج درتیوز حیواندن مراتب سوریلر ایله بیاجه شهر مذکور کتیریلر ایش. بو حالده حیوانلر بعض احوالده اوج بشیوز کیلو مترو لقی مسافه قطع اتمک مجبور اولدقلردن صاحب لری حیوانات مذکور یی اوله خیفجه قطران سورلمش بر زمین اوزرنده طولاشدیروب آقارینی قاتلاشدیردقلدن صکره مسافات عظیمه یی بورییه رک طی ایدمک صورتده ادمان ایلر لرامش.

ادبیات سریه نومبری

— ۱ —

اذا ضاق الزمان عليك فاصبر
ولاتئس من فرج القرب
وطب نفساً فان الليل حبل
عسى بأنیک بالولدا التجیب

ترجمه سی

زمان سنک حقکده تضییق وشدت
کوستردیکی وقت صبر ایت.
قریباً حصول فرج و رفاهیتدن
مایوس اوله

مستخرج اول کیجه کبدر
سنک ایچون بولده محیب تولید ایدم جکدر

— ۲ —

الا بالصبر تبلغ ما تريد
وبالتقوى یلین لك الحدید
تربد النفس ان تبلغ مناها
ورب العرش یفعل ما یرید

ترجمه سی

آگاه اول که حصولی امید ایلدیکنک
شیر ایلر حاصل اولور، تأثیر نفوا

ایله ده انسان دمیری یومشادر آرزو
ایلدیکن شینک حصولیچون نفس تمیده
بولور.

حالبوکه جناب حق ایستدیکنی اجرا ایدر.

شعر او حکمای ایرانک سراقازی
سعدی مرحوم بالاده کی قطعه نک صوک
ایکی مصرعی مؤداسی
کشتی را خدا آسجا که خواهد برد
اگر نا خدا در تن جامه درد
بیت وجیز یله بک کوزل ادا ایلمشدر.

شاعر شهیر عرب ابن المعتزک بر قطعه سیدر:

قلی وثاب الی ذاودا
لیس بری شینا فیا به
بیم بالحسن کاینی
ویرحم القبح و بهووه

— ترجمه سی —

قلم شوکا، یوکا صحرار کوردیکی شیلردن
بریی بولمزکه سومسون، صاحب حسن
و آن اولانلری صوک درجه مقبولیت
ایله سور. چرکین بولانلری ده کوروب
آجیر بونک ایچون اوکیلری ده سور.

آثار وارده

[بوعنوانه تخصیص ایدم جکمز ستونلر]

خارجدن مجموعه مزه کوندریله جک آثار
شعریه عیناً و ناطعلرینک امضاسیله درج
اوله جقدر آثار مذکور ده مقبولیت
و عدم مقبولیتی صاحب لرینه راجع اوله جقدر
بالکتر شعره هوس ایدوب ده رسائل
و مجامیع ادبییه در اولر یله اسم لرینی مندرج
کورمک و قارئین نظر نده بر موقع ادبی
احراز اتمک املنده بولنان ارباب مساعی
دائماً مظهر مقبولیت قارئین اوله جق آثار
و منظومات تحریرینه اعتنا ایلیمه جک
اولور لر سه بوندن هم نظم عثمانی، هم قارئین
مستفید و آنلری نشره و سلطنت ایدن
مجموعه مزده اولنسنده مباهی اوله جقدن
کوندریله جک آثارک اولمور و سورنده
اولسنی رجا ایدر.